

09-03-2023

Randstadprovincies en woningbouwopgave

Anton van Elburg

De huidige inzichten vertellen dat de bevolkingsgroei vooral in het westen en midden van het land gaat plaatsvinden. Het relatieve aandeel van de Randstad in de bevolking groeit en wordt steeds groter, van 42,4 procent nu naar 44,3 procent over vijftien jaar. Volgens ABF Research trekt de Randstad veel buitenlandse migranten en is de natuurlijke aanwas door de relatief jonge bevolking hoger dan in andere landsdelen.

De binnenlandse migratie uit het westen naar andere oorden heeft maar in beperkte mate een dempend effect op de Randstedelijke groei. Aan de randen van het land gaat het inwonertal krimpen. Dat geldt voor Limburg, Zeeland, Friesland, Groningen en Drenthe.

Minister De Jonge maakte afgelopen najaar afspraken met de provincies over de te bouwen woningen tot 2030, die dit voorjaar worden uitgewerkt in concrete 'woondeals'. Zijn deze aantallen haalbaar?

Voormalig gedeputeerde in Noord-Holland en woningmarktdeskundige Friso de Zeeuw is kritisch: "Er leven in provincies en gemeentes veel discussies of de afspraken wel gebaseerd zijn op reële getallen gezien alle problemen rond stikstof en het gebrek aan locaties. De rol van provincies is van oudsher om bouwactiviteiten planologisch in de hand te houden. De groene ruimte staat onder druk en hun taak is ook om de natuur te beschermen. Vooral als een provincie te maken heeft met hele grote bouwopgaven kan dat leiden tot een afremmende rol. Dat geldt vooral voor Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht. Tegenwoordig proberen ze elke grasspriet te vrijwaren van bebouwing, dat is wel doorgeslagen. De Jonge probeert nu bondgenoten van de provincies te maken in de strijd tegen de woningnood en ze zo om te vormen van remmers naar aanjagers."

Volgens Co Verdaas, hoogleraar gebiedsontwikkeling aan de TU Delft en voormalig gedeputeerde in Gelderland, zijn de cijfers van De Jonge een combinatie van bestaande en nieuwe plannen.

"Deze minister haalt de vrijblijvendheid eraf en heeft de ambities verder opgeschroefd en dat is te prijzen. Maar behalve voor de woningbouw moeten er ook keuzes gemaakt worden voor landbouw, waterberging, energie, natuur en bedrijventerreinen. Dat zijn opgaven die op regionale schaal geregeld moeten worden. Het past gewoon niet allemaal. De minister vraagt nu aan provincies om prioriteiten te stellen, om richting te geven. En als provincies niet kiezen, dan doet het Rijk het. Dat was vier jaar geleden nog ondenkbaar."